

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Sagsnr.
2021-627

Notat

Dato
09-11-22

Sammenfattende redegørelse

For høringen af miljøvurdering af forslag til landsplandirektiv for en 400 kV højspændingsforbindelse fra Endrup til Idomlund i Vestjylland med tilhørende tekniske anlæg

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Integration af miljøhensyn i landsplandirektivet.....	2
3. Høringssvar	3
Generelle bemærkninger	3
Den landskabelige og visuelle påvirkning.....	3
Rekreative interesser	5
Natur	5
Støj og magnetfelter	6
4. Alternativer.....	6
5. Overvågning.....	7

1. Indledning

Forslag til landsplandirektiv for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. miljøvurderingsloven § 8, stk. 1, nr. 1. Der er derfor udarbejdet en miljøvurderingsrapport i forbindelse med udarbejdelse af landsplandirektivet.

Landsplandirektiv for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund har været i offentlig høring fra 30. juni til 15. september 2022. Ifølge miljøvurderingsloven § 13, stk. 2, skal der i forbindelse med det endeligt udstedte landsplandirektiv udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- hvordan miljøhensyn er integreret i landsplandirektivet.
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning.
- hvorfor det godkendte eller vedtagne landsplandirektiv er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet.
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af landsplandirektivet.

2. Integration af miljøhensyn i landsplandirektivet

Miljøvurderingen er udarbejdet med henblik på at dokumentere inddragelsen af miljøhensyn i landsplandirektivet for den 97 km lange højspændingsforbindelse, hvoraf 11 km kabellægges, mens 86 km er luftledninger. Miljøhensyn har været inddraget allerede i forbindelse med udarbejdelsen af landsplandirektivet, hvor såvel linjeføringen for højspændingsforbindelsen som placering af højspændingsstation Stovstrup, kabelovergange og midlertidige arbejdspladser er tilpasset med videst mulig hensyntagen til de stedlige landskabelige interesser, eksisterende og planlagt byudvikling og infrastruktur, boliger i det åbne land, sårbar natur og kulturhistoriske interesser.

Det fremgår af miljøvurderingen af landsplandirektivet, at landsplandirektivet ikke forventes at medføre en væsentlig påvirkning på de vurderede miljøfaktorer: Biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen og menneskers sundhed, vand, luft og klima, materielle goder, landskab og kulturarv.

I høringsperioden er indkommet hørings svar, som har og vil give anledning til en mindre justering af linjeføringen indenfor de rammer, som landsplandirektivet udstikker, men ikke til ændringer i arealreservationen. Bemærkningerne, og hvorledes de er håndteret, er opsummeret i

de følgende afsnit. Det er fortsat vurderingen, at landsplandirektivet kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger på miljøet.

3. Høringssvar

I den offentlige høring modtog Bolig- og Planstyrelsen (nu Plan- og Landdistriktsstyrelsen) 18 høringssvar. Fire af de 5 berørte kommuner har afgivet høringssvar, hvoraf tre kommuner havde bemærkninger til forslaget. Én virksomhed, én interesseorganisation og 9 borgere/lodsejere har afgivet bemærkninger til forslaget, mens 5 høringssvar ikke havde bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Arealreservationen til en ny 400 kV højspændingsledning berører mange borgere enten direkte af selve anlægget (lodsejere) eller af arealreservationen (parter). Fem kommuner er ligeledes berørt af den nye højspændingsledning. Høringen afspejler dette forhold, hvilket betyder, at langt de fleste høringssvar er af mere eller mindre lokal karakter. Dertil kommer, at en række af høringssvarene retter sig mod det konkrete anlæg, eksempelvis konkrete masteplaceringer, der ikke reguleres gennem landsplandirektivet, som udelukkende reserverer arealer til den kommende højspændingsforbindelse.

Den landskabelige og visuelle påvirkning

Arealreservation og mastepacering

6 borgere har ønsket, at linjeføringen for højspændingsforbindelsen og hermed arealreservationen ændres, eller at enkelte master flyttes enten mod øst eller vest, eller i længderetningen af forbindelsen. Alle af hensyn til de visuelle gener, som følger af en højspændingsforbindelse i det åbne land og flere af hensyn til landbrugsdriften på konkrete ejendomme.

Forslaget reserverer et areal på 2 x 200 omkring den kommende højspændingsforbindelse og er et resultat af en afvejning af mange hensyn, herunder natur-, kultur- og landskabelige interesser samt lodsejere, der berøres af forslaget. Forslaget indeholder en arealreservation til højspændingsforbindelsen med tilhørende tekniske anlæg, men har ingen indflydelse på den konkrete placering af master.

Der er ved udlægning af arealreservationen og ved kabellægning foretaget en række tiltag for at reducere den visuelle påvirkning af både sår-

bare naturområder og af boligområder. På strækningen mellem højspændingsstation Karlsgårde og højspændingsstation Idomlund er 400 kV højspændingsforbindelsen lagt umiddelbart op ad den eksisterende 150 kV luftledningsforbindelse, som nedtages som led i projektet. Den visuelle påvirkning fra 150 kV luftledningsforbindelsen, der således ligger parallelt med og inden for arealreservationen for den kommende 400 kV højspændingsforbindelse, forsvinder dermed.

Ved flere landsbyer og byområder (bl.a. Sig, Ådum, FASTER, Herborg og Videbæk) er arealreservationen dog flyttet længere væk fra boligområder end den eksisterende 150 kV forbindelse, der nedtages, for blandt andet at reducere den visuelle påvirkning og tilgodese ønsker fra borgere og kommuner i de gennemførte høringsprocesser. Kabellægning af forbindelsen er gennemgået nedenfor og foretages især i områder med sårbar natur og landskab.

I landskabet ved Roust, Roushøje og Årre er arealreservationen for højspændingsforbindelsen placeret med henblik på blandt andet at opnå afstand til byen Årre samt at undgå placering af luftledningen i kulturarvsarealet ved Bryndumsager og centralt i naturområdet Roust Mose. I landskabet omkring Roushøje og ved Ulvemose ligger arealreservationen tæt på et vindmølleområde. Møllerne er 150 meter høje og et markant landskabselement, og de to tekniske anlæg har forskellige visuelle udtryk, som vil opleves i et uharmonisk samspil. Det er dog vurderet, at landskabet her har en ensartethed i skala og sammensætning, der er vurderet at være robust over for et teknisk anlæg som vindmøller eller højspændingsanlæg, og at påvirkningen derfor er moderat og ikke væsentlig. Derfor foretages der ikke ændringer af arealreservationen i området.

Der er taget mange hensyn ved placering af højspændingsforbindelsen og den tilhørende arealreservation, hvilket betyder, at det i de fleste tilfælde ikke er muligt at foretage yderligere væsentlige ændringer. Der vil dog fortsat være mulighed for mindre justeringer i forbindelse med den konkrete placering af master i det omfang, det teknisk og miljømæssigt lader sig gøre. Justeringer af masteplaceringer kan dog primært lade sig gøre i anlæggets længderetning og kun i enkelte tilfælde ved en mindre justering af selve linjeføringen.

Ringkøbing-Skjern Kommune finder det uhensigtsmæssigt at kommunens landskaber tilføres et markant teknisk anlæg og ønsker, at en større del af forbindelsen ved Videbæk by kabellægges, idet området i kommuneplan 2021-2033 er udlagt som boligudviklingsområde. Nedtagningen

af den eksisterende 150 kV luftledningsforbindelse er en del af projektet. Der er ved udlægning af arealreservationen taget hensyn til Videbæk by og til Herborg ved at flytte den mod vest væk fra den eksisterende 150 kV forbindelse.

Kabellægning af 400 kV højspændingsforbindelsen

Esbjerg Kommune har i processen frem til den offentlige høring givet udtryk for, at kommunen har ønsket projektet kabellagt for at minimere påvirkningen på naboer, natur og landskaber. Kommunen konstaterer dog, at inden for rammerne af, hvad der er teknisk muligt, er forbindelsen kabellagt de mest sårbare områder i kommunen. En brancheforening ønsker, at hele højspændingsforbindelsen kabellægges, fordi forbindelsen vil være med til at forringe det visuelle indtryk af den danske natur. En borger peger ligeledes på, at forbindelsen bør kabellægges.

Efter første offentlighedsfase for miljøkonsekvensvurderingen af selve højspændingsforbindelsen blev det undersøgt, hvor stor en andel af den 170 km lange strækning, der kunne kabellægges. Konklusionen var - og er stadig -, at der kun kan kabellægges 26 km samlet set. Rapporten kan hentes fra projektets hjemmeside: [Endrup-Idomlund: Forstærkning af højspændingsnettet](#). Strækningerne med kabellægning er valgt på baggrund af, hvor det i størst muligt omfang gavner borgerne og oplevelsen af natur og landskab. Det er ikke muligt at kabellægge yderligere strækninger uden at reducere kabellægningen andre steder.

Rekreative interesser

En borger ønsker beplantning omkring Karlsgårde station af hensyn til de rekreative interesser i området og specielt stien omkring stationen, der er en del af Kyst til Kyst Stien. Der ligger kabler og anlæg i jorden inden for hegnet, og da der ikke er plads uden for hegnet, er det ikke muligt at foretage yderligere beplantning, hverken inden for eller uden for det eksisterende hegn.

Natur

Holstebro Kommune har gjort opmærksom på, at kommunen er betænkelig if. til eventuelle konsekvenser for Gryde Å ved placeringen af linjeføringen over og langs med vandløbet på et sted, hvor der i dag er en skråning, der er tilplantet med træer. Såfremt skråningen ryddes for træer under højspændingsledningerne, kan der være risiko for erosion eller skred af skråningen ned i Gryde Å.

Det er muligt at etablere anlægget, således der ikke er risiko for, at der tilføres sediment til åen som følge af anlægget.

Støj og magnetfelter

En borger, der bliver nabo til Stovstrup højspændingsstation, er bekymret for støjgener forbundet med den nye station, da de allerede oplever støjgener fra den eksisterende Stovstrup station. Der er foretaget støjberegninger i driftssituationen ved ejendommen, som det vil være, når den nye station er etableret og i drift. Den maksimale beregnede støj er 29 dB, som er 11 dB lavere end laveste grænseværdi for nat (40 dB). Hvis naboerne er i tvivl om, hvorvidt støjgrænserne er overholdt, og ønsker en egentlig støjmåling, når højspændingsstationen er etableret, vil Energinet få en sådan gennemført.

En borger mener, at beregningsmetoden, der er brugt i projektet til magnetfelter, ikke er nutidig og at nyeste teknologi bør anvendes. Det er nyeste viden inden for magnetfelter, der er benyttet i vurderingerne af eventuel påvirkning af opgivelserne. Den seneste viden præsenteres i Elbranchens Magnetfeltudvalgs brochure "Om magnetfelter" fra 2021, som kan hentes her: [Magnetfelter | Energinet](#). Det er fortsat anbefalingen på baggrund af 30 års forskning at benytte en grænseværdi i forhold til børn på 0,4 mikrottesla, da forskningsresultaterne ikke entydigt kan afvise en påvirkning på børn. Grænseværdien på 0,4 mikrottesla for boliger og institutioner er overholdt alle steder langs med linjeføringen.

4. Alternativer

Der er ikke udarbejdet egentlige alternative linjeføringer til den, som er udlagt med forslag til landsplandirektiv, og som er præsenteret i forbindelse med høringen. Grunden er, at forslag til alternative linjeføringer løbende er blevet behandlet, siden der blev ansøgt om etablering af 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup-Idømlund. Der er således i flere omgange indkommet en række forslag til alternative linjeføringer fra borgere og kommuner blandt andet i forbindelse med de offentlighedsprocesser, der har været gennemført og i forbindelse med den dialog, som er ført med borgere langs med linjeføringen. De indkomne forslag er vurderet i forbindelse med fastlæggelse af en endelig linjeføring og placering af tilknyttede tekniske anlæg. Der er foretaget en afvejning af hensyn til natur og miljø, til Natura 2000, til lodsejere og naboer til anlægget og til borgere i lokalområdet, til landskab, kulturarv og fredninger, til kommunernes arealanvendelse og planlægning samt forskellige tekniske hensyn til selve højspændingsanlægget og til nærliggende

eller krydsende infrastruktur. I forbindelse med denne afvejning er der sket mindre ændringer af arealreservationen i forslag til Landsplandirektiv for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund.

o-alternativet udgøres af den situation, hvor landsplandirektivet ikke vil blive vedtaget, og der derfor ikke udlægges en arealreservation til en ny 400 kV højspændingsforbindelse fra Endrup til Idomlund. Såfremt landsplandirektivet for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund ikke træder i kraft, vil arealreservationerne til de forskellige dele af anlægget ikke blive en realitet, og det vil ikke være muligt at etablere højspændingsforbindelsen med de tilhørende tekniske anlæg, som skal sikre den nødvendige infrastruktur for kommende VE-anlæg i Vestjylland.

5. Overvågning

I henhold til § 14 i miljøvurderingsloven skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens gennemførelse.

Miljøvurdering af forslag til Landsplandirektiv for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund og de indkomne høringssvar viser, at der ikke er væsentlige miljøpåvirkninger som følge af forslaget, hvorfor der ikke er behov for særskilt overvågning. Der fastlægges derfor ikke et overvågningsprogram som følge af planlægning for 400 kV højspændingsforbindelsen fra Endrup til Idomlund.

Bolig- og Planstyrelsens fagområder vedrørende plan, fritidsboliger og landdistriktsudvikling er med kongelig resolution af 15. december 2022 ressortoverført til Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.